

ACTIV

pagină de promovare
a implicării în viața comunității

editată de Asociația Presei Independente (API)

Economii pe seama copiilor din grădinițe

ACEASTĂ CONSTATARE SE REGĂSEȘTE ÎN RAPORTUL auditului bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public din raionul Cahul pe anul 2011, realizat de Curtea de Conturi. Potrivit documentului, cheltuielile pentru alimentația unui copil în instituțiile preșcolare din satele raionului Cahul în anul 2011 au constituit, în medie, 8,7 lei, față de norma de circa 13 lei stabilită în acel an de Ministerul Educației.

de la săteni. „Dacă alimentele au fost cumpărate mai ieftin, nu înseamnă că cei 50 de micuți au fost hrăniți insuficient. Știu că norma zilnică de alimentare a copiilor e mai mare față de tariful stabilit de noi, dar consiliul local, la solicitarea mea și a părinților, a decis ca economiile făcute din banii destinați pentru alimentație să fie utilizați pentru renovarea clădirii”, argumentează șefa grădiniței din Badicul Moldovenesc.

Cere socoteală pentru banii publici!

Curții de Conturi și afirmă că micuții din grădiniță au fost alimentați foarte bine. „Raportul este unul politizat și declarativ. Nu cred în aceste date. Dacă doriți să discutăm la această temă, reveniți după sărbători”, a specificat Silvia Știrbeț, contactată de API la 4 ianuarie 2013. La 9 ianuarie, primara din nou a evitat să ne furnizeze această informație de interes public, menționând că este ocupată și se află într-o ședință. Nici primara din satul Lebedenco, Tatiana Pinti, nu a dorit să ne spună ce tarif a fost aprobat în anul 2011 de către consiliul local pentru alimentarea copiilor din grădiniță, motivând că informația solicitată necesită mult timp pentru documentare. „Eu trebuie să ridic toate actele din 2011, iar acest lucru trebuie să-l fac împreună cu contabilă. Dumneavoastră vreți informația acum, dar eu nu sunt *inoplanetean*. Reveniți peste câteva zile”, ne-a declarat primara din Lebedenco.

Economii pe seama copiilor s-au făcut și în satul Lopățica. Mariana Moga, contabilă primăriei, ne-a declarat că în anul 2011 a fost aprobat tariful de 10 lei pe zi pentru alimentarea unui copil la grădiniță din localitate, jumătate din sumă fiind plătită de către părinți, iar cealaltă – alocată din buget. Cu toate acestea, micuții au fost hrăniți doar de circa 6 lei pe zi, iar banii economisiți au fost redirecționați spre „alte necesități ale instituției preșcolare”.

Și autoritățile locale din comuna Cucoara, unde sunt două grădinițe de copii (una în satul Cucoara, iar alta în satul Chircani) au aprobat pentru anul 2011 un tarif de 10 lei pe zi pentru alimentația copiilor. Însă la instituția preșcolară din Cucoara suma medie zilnică cheltuită a fost de numai 8 lei. Astfel, în anul 2011 la această grădiniță s-au economisit 20 mii de lei din banii destinați alimentării copiilor. Marina Niculița, contabilă primăriei, spune că acești bani au fost folosiți pentru încălzirea instituției preșcolare în anul 2012. La cealaltă grădiniță de pe teritoriul comunei, pentru alimentația zilnică a unui copil s-a cheltuit și mai puțin – circa 7 lei, iar de restul banilor au fost procurate produse alimentare care, din spusele contabilei, „au rămas în stocul grădiniței pentru anul următor” (!).

„Răspunsul îl veți primi după sărbători”

La solicitarea Asociației Presei Independente (API), unele primării din raionul Cahul ne-au prezentat tarifele aprobate pentru alimentația copiilor din grădinițe, nu și în cazul primăriilor din satele Lebedenco și Văleni. Silvia Știrbeț, primara satului Văleni, nu este de acord cu raportul

LILIA ZAHARIA

Una aprobăm, alta cheltuim

Ana Drangoi, contabilă primăriei Badicul Moldovenesc, afirmă că în anul 2011, alimentația zilnică a unui copil din grădiniță a costat 8 lei, inclusiv 5,6 lei au fost alocați din bugetul local, iar 2,4 lei au fost colectați de la părinți. Alexandra Leahu, șefa grădiniței din localitate, susține că produsele alimentare destinate instituției preșcolare au fost cumpărate la un preț redus

Potrivit Ordinului nr.38 al Ministerului Educației din 23 ianuarie 2012, „Cu privire la aprobarea normelor financiare pentru alimentarea copiilor (elevilor din instituțiile instructiv-educative”, pentru anul 2012 au fost aprobate următoarele norme financiare:

pentru copiii din instituțiile preșcolare:	În creșe, grădinițe și creșe grădinițe								In instituțiile preșcolare cu profil sanatorial
	În vârstă pînă la 3 ani				De la 3 pînă la 7 ani				
	4 ore	6 ore	9-10,5 ore	12-24 ore	4 ore	6 ore	9-10,5 ore	12-24 ore	24 ore
Total lei/zi	4.05	8.10	12.15	16.20	5.35	9.40	14.75	16.20	18.95
inclusiv:									
Din mijloace bugetare (lei/zi)	2.70	5.40	8.10	10.80	3.55	6.25	9.85	10.80	12.65
Din plata părinților (lei/zi)	1.35	2.70	4.05	5.40	1.80	3.15	4.90	5.40	6.30

Primarul de Mălăiești și o ceată de tineri, la colindatul „cu destinație specială”

EXEMPLE DE IMPLICARE

În soluționarea problemelor comunității

La Tîrzieni, colindatul a avut „destinație specială”

ANUL ACESTA, ÎN ZIUA DE CRĂCIUN PE STIL VECHI, UN GRUP DE TINERI DIN SATUL TÎRZIENI, comuna Mălăiești, raionul Orhei, au mers pe la casele oamenilor pentru a-i colinda, anunțându-i, după vechiul obicei, despre Nașterea Domnului. Gospodarii i-au răsplătit pe tineri cu dulciuri, fructe, colaci și bani. Cei circa șase mii de lei acumulați de colindători vor fi investiți în renovarea Casei de Cultură din localitate, clădire care acum arată ca o casă părăsită.

Colindătorii își primesc răsplata de la familia Stratulat din satul Tîrzieni

Inițiativa aparține autorităților publice locale. „În afară de școală, copiii și tinerii din comuna noastră nu prea au cu ce se ocupa în timpul lor liber. Vara îi mai ajută pe părinți la muncile agricole, însă iarna nu au unde se duce...”, susține primarul comunei Mălăiești Ilie Virtosu. El vrea să renoveze casa de cultură, astfel încât tinerii să poată frecventa diferite cercuri instructiv-educative. „Tinerii au fost foarte receptivi când am venit cu ideea să mergem cu colinda prin sat, iar banii acumulați să fie donați pentru renovarea edificiului cultural”, povestește primarul.

De la 70 de gospodării, s-au acumulat circa șase mii de lei

Prima gospodărie care a primit colindătorii a fost cea de lângă casa de cultură, unde trăiește familia lui Iacob și a Zinaidei Stratulat. Pe lângă colaci tradiționali, gazdele le-au dat colindătorilor și bani, chiar dacă nu au prea mulți, mai ales când au auzit

că e vorba de reparația clădirii de lângă casa lor. „Vă dau bani, dar vă rog, măi băieți, să nu faceți gălăgie în timpul nopții, atunci când casa de cultură va funcționa”, le-a spus în glumă moșul Iacob.

Următoarea casă colindată a fost gospodăria Nadejdei Onciu. Femeia se bucură că, după mulți ani, casă de cultură va „prinde viață” și înțelege cât de importantă este implicarea consătenilor. „Să fii și cel mai iscusit primar din țară, oricum nu poți face nimic de unul singur, fără susținerea sătenilor. Să fie într-un ceas bun!”, le-a urat gospodina tinerilor colindători.

Grigore Răileanu a fost „vistiernicul” cetei de colindători, fiind responsabil de lădița specială pentru colectarea banilor, iar Carolina Popa nota într-un caiet numele și suma donată de către fiecare gospodar. Până în după-amiaza zilei, cei 13 tineri au reușit să colinde majoritatea gospodăriilor din localitate, mergând pe la 70 de case, de unde au acumulat circa șase mii de lei. „Începutul este bun, vom contribui cu bani la renovarea clădirii și din bugetul local. În total, vom avea nevoie de vreo 200 mii de lei, dar, spre bucuria

noastră, ne vor ajuta cu resurse financiare și două doamne originare din sat, care s-au stabilit cu traiul de mai multă vreme în Elveția. Sperăm ca în luna septembrie, hramul satului Tîrzieni să fie sărbătorit în incinta casei de cultură proaspăt renovată”, menționează Ilie Virtosu. El povestește că problema reparației casei de cultură s-a discutat la mai multe adunări cu sătenii, au fost anunțați și despre inițiativa „colindatului cu destinație specială”, pe care majoritatea sătenilor au salutat-o. „Oamenii au promis că ne vor susține cu bani, dar și cu brațe de muncă atunci când se vor începe lucrările de reparație”, explică primarul de Mălăiești.

Gheorghe Guriuc, șeful Secției Cultură a Consiliului raional Orhei, își dorește ca exemplul celor din Tîrzieni să fie preluat și de alte localități din raion. „De obicei, oamenii sunt mai receptivi când se acumulează bani pentru reparația unei școli sau a unei grădinițe. Dar iată că sătenii din Tîrzieni au demonstrat o atitudine similară și față de cultura satului, ceea ce este foarte important”, a specificat Gheorghe Guriuc.

LILIA ZAHARIA

ATENȚIE! CONCURS PENTRU PRIMĂRII ȘI MASS-MEDIA LOCALE

Primăriile care vor asigura cea mai bună implicare a cetățenilor în procesul de luare a deciziilor și instituțiile mass-media care vor realiza cele mai eficiente campanii locale de monitorizare a utilizării banilor publici vor fi premiate de Asociația Presei Independente (API). Câștigătorii vor fi desemnați în rezultatul unui concurs și vor beneficia de premii cuprinse între 300 și 1000 de dolari. Termenul de depunere a dosarelor a fost prelungit până la 30 ianuarie 2013.

Pentru a stimula bunele practici de implicare a cetățenilor în soluționarea problemelor comunitare, dar și colectivele jurnalistice care monitorizează utilizarea banilor publici de către autoritățile locale, API desfășoară două concursuri - „Cea mai bună acțiune de implicare a cetățenilor în procesul de luare a deciziilor” și „Cea mai eficientă campanie media de monitorizare a utilizării banilor publici”. Astfel, primăriile care vor asigura cea mai bună implicare a cetățenilor în procesul de luare a deciziilor ar putea beneficia de premii în sumă de la \$500 până la \$1000, iar instituțiile mass-media care vor realiza cele mai eficiente campanii locale de monitorizare a utilizării banilor publici ar putea fi premiate de API cu sume între \$300 și \$500. Rezultatele concursurilor vor fi anunțate la un eveniment public care va avea loc la începutul lunii martie 2013.

Regulamentele concursurilor pot fi accesate pe site-ul API: <http://api.md/news/40446/index.html> Pentru informații suplimentare: tel.: (22) 22-09-96

Această publicație este editată cu sprijinul Programului Buna Guvernare al Fundației Soros-Moldova. Opiniile exprimate în această publicație aparțin autorilor și nu reflectă neapărat poziția Fundației.